

KVALIFITSEERITUD KUTSEÕPETAJA

MEIDI SIRK
SIRJE REKKOR
3.03.22

TALLINNA ÜLIKÕOL
Haridusteaduste
instituut

Teemad arutlemiseks:

- Kes on kutseõpetaja
- Kutseõpetaja erinevad tasemed
- Kutseõpetaja kvalifikatsiooni hindamine
- Kutseõpetaja professionaalsuse toetamine (kooli roll)

Kes on kutseõpetaja?

Vaatame lühikest klippi:

<https://www.youtube.com/watch?v=LgpXZc3l5JA>

KUTSEÕPETAJA KUTSESTANDARD

Kutseõpetaja loob oma tegevusega tingimused ja suunab õppeprotsessi õppija tööks vajalike teadmiste ja oskuste omandamiseks. Ta toetab õppija isiksuse arengut ning kujundab tema valmisolekut elukestvaks õppeks.

Kutseõpetaja väärtustab õppimist ning arendab ennast professionaalselt.

KUTSEÕPETAJA KUTSETASEMED JA NENDE ERINEVUSED

TASE 5	TASE 6	TASE 7	TASE 8
<p>loob tingimused põhiliselt praktiliste töövõtete omandamiseks, kujundades õpilastes tööharjumusi ja praktilisi tööoskusi.</p>	<p>loob õppijale tingimused teadmiste, oskuste ja hoiakute arendamiseks õpetatavas valdkonnas, osaleb õppeasutuses erialaõppe arendustegevustes.</p>	<p>lisaks eelnevale arendab erialast väljaõpet mh väljaspool õppeasutust (sh töögruppide eestvedamine). Ta nõustab ja juhendab kolleege ning kujundab kutseõppe mainet.</p>	<p>lisaks eelnevale arendab üleriigilises ja rahvusvahelises koostöös erialast väljaõpet. Ta nõustab, juhendab ja koolitab kolleege ning algatab ja juhib arendustegevusi nii õppeasutuses kui ka väljaspool seda.</p>

KUTSEKVALIFIKATSIOONI TAOTLEMISE EELTINGIMUSED

TASE 5	TASE 6	TASE 7	TASE 8
<p>Keskharidus, keskeriharidus, kutsekeskharidus või kutseeriharidus.</p> <p>Erialane töökogemus õpetatavas valdkonnas või kehtiv kutsetunnistus õpetatavas valdkonnas.</p> <p>On neli kohustuslikku kompetentsi ja üldoskused.</p>	<p>Kõrgharidus õpetatavas valdkonnas või kõrgharidus ja erialane töökogemus õpetatavas valdkonnas.</p> <p>Tasemeõppes või täienduskoolitusel saadud pedagoogiline ettevalmistus.</p> <p>On viis kohustuslikku kompetentsi ja üldoskused.</p>	<p>Kõrgharidus õpetatavas valdkonnas või kõrgharidus ja töökogemus õpetatavas valdkonnas.</p> <p>Kui õpetataval erialal puudub kõrghariduse saamise võimalus, on soovitatav omada kutsetunnistust õpetatavas valdkonnas ja töökogemust kutseõpetajana.</p> <p>Tasemeõppes või täienduskoolitusel saadud õpetamisalane ettevalmistus.</p> <p>On seitse kohustuslikku kompetentsi ja üldoskused.</p>	<p>Kõrgharidus õpetatavas valdkonnas või kõrgharidus ja töökogemus õpetatavas valdkonnas.</p> <p>Kui õpetataval erialal puudub kõrghariduse saamise võimalus, on soovitatav omada kutsetunnistust õpetatavas valdkonnas ja töökogemust kutseõpetajana.</p> <p>Tasemeõppes või täienduskoolitusel saadud õpetamisalane ettevalmistus.</p> <p>On seitse kohustuslikku kompetentsi ja üldoskused.</p>

KUTSEÕPPEASUTUSE SEADUS

§ 37. Töötajad

- *Töötajate tööülesanded ja -kohustused määratakse kindlaks ametijuhendi ja töölepinguga.*
- *Töötajatega sõlmib töölepingud, muudab neid ja ütleb need üles kooli direktor.*

§ 38. Õppekasvatusala töötajad

- ***Koolis korraldatakse igal aastal õpetajate enesehindamine.***
Enesehindamise käigus koostab õpetaja hindamisaruande, millele tema vahetu juht annab tagasisidet.
- *Õppekasvatusala töötaja osaleb täienduskoolituses (sh stažeerimine) vastavalt individuaalsele koolitusvajadusele, et säilitada enda tööalane professionaalsus.*

KUTSEÕPPEASUTUSE SEADUS

§ 39. Kvalifikatsiooninõuded

- *Õpetaja kvalifikatsiooninõuded on esitatud õpetaja ja kutseõpetaja kutsestandardites.*
- *Õppekasvatusala töötaja (ehk kutseõpetaja) vastavust kvalifikatsiooninõuetele hindab direktor.*
- *Kutseõpetaja kutsestandardi madalaimale tasemele (st tase 5) vastavaid õpetajaid ei tohi koolis olla üle 20%.*
- *Õppekasvatusala töötaja vaba ametikoht täidetakse avaliku konkursi korras. Õppekasvatusala töötaja ametikoha võib täita avalikku konkurssi korraldamata, kui tööaeg ametikohal on väiksem kui 50 protsenti täistööajast.*
- *Kui õppekasvatusala töötaja vaba ametikoha täitmise konkurss luhtub, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu tähtajaga kuni üks aasta isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad...*
- *Õpetaja võib kolme aasta jooksul õpetada erialal või õppevaldkonnas, milles õpetamiseks tal puudub vajalik kvalifikatsioon, kui ta on asunud vajalikku kvalifikatsiooni omandama.*

ARUTELU

Millist informatsiooni hindajana vajan hinnangu andmiseks, et:

- *ÕKR õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad ning õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;*
- *õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist*

Mida soovin leida:

- *ÕKR eneseanalüüsi aruandes*
- *koolilt andmeid juurde küsides*
- *vestlusest õpetajate, juhtõpetajatega jne*

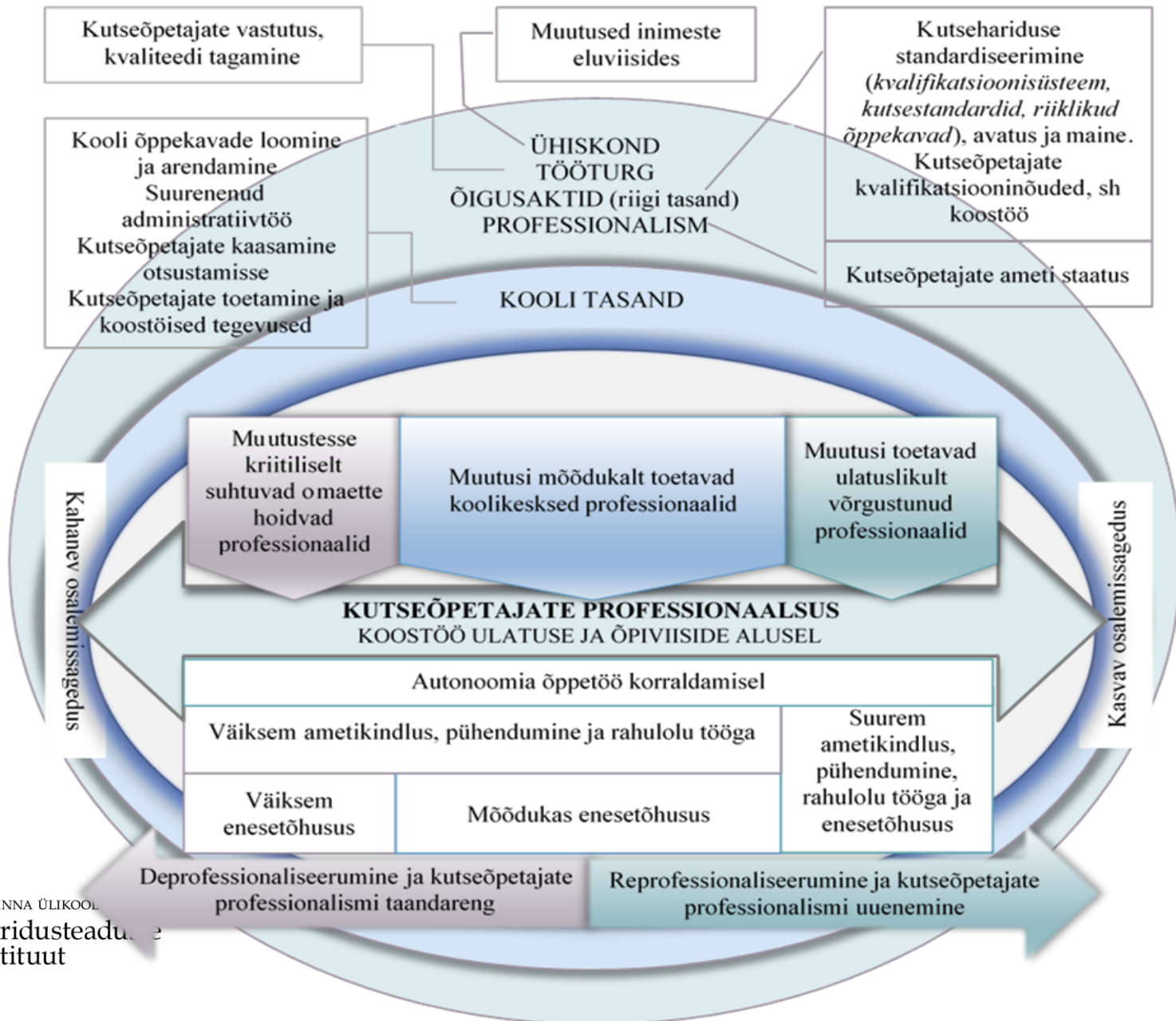

VAATAME KLIPPI

1 Minuti Loeng: miks on kutseõpetajate töös olulisel kohal koostöö?

<https://www.youtube.com/watch?v=2WNhdhanEL8>

KUTSEÕPETAJATE PROFESSIONAALSUS

KOKKUVÕTE

- Kutseõpetajate professionaalsuse profiilide kujunemist mõjutavad nende koostöö- ja õpiviisid, millest on saanud muutustele ja nõudmistele reageerimise ning nendega kohanemise viisid, kuid mis mõjutavad ka kutseõpetajate enesetõhusust, tööga rahulolu, ametikindlust ja pühendumist.
- Kutseõpetajate laiem koostöö soodustab positiivsemat suhtumist, rahulolu ja pühendumist oma tööle ja ametile. Lisaks aitab koostöine tegutsemine mõtestada muutusi kutseõpetajate professionaalsuses.
- Seetõttu on oluline tähelepanu juhtida vajadusele toetada ja soodustada nii koolisisest kui ka -välist koostööd kutseõpetajate vahel ning nende endi algatatud koostöiseid ettevõtmisi.
- Lisaks tuleb suuremat tähelepanu pöörata meessoost, üldharidusteemasid õpetavatele ja vene keelt kõnelevatele kutseõpetajatele, kes olid koostöistest tegevustest ja õpiviisidest selgemalt eemaldunud.

Doktoritöö “Kutseõpetajate muutuv professionaalsus” on leitav siit:

<https://www.etera.ee/zoom/99914/view?page=4&p=separate&view=0,1049,1252,716>

TÄNAME!

Meidi Sirk ja Sirje Rekkor

TALLINNA ÜLIKOO
Haridusteaduste
instituut